

Pocelo zasedanje Svetog arhijerejskog sabora SPC STANJE NA KOSOVU GLAVNA TEMA

Beograd - Prizivom Svetog duha u Patrijarsijskom dvoru u Beogradu juce je pocelo redovno, majsko zasedanje Svetog arhijerejskog sabora Srpske pravoslavne crkve. Prema najavi Informativne sluzbe, crkvena skupstina razmatrace sva tekuca pitanja iz zivota crkve i naroda, a posebno tragican položaj u kome se nalaze SPC i srpski narod na Kosovu i Metohiji.

Kako se saznaje u crkvenim izvorima, osim uobicajenih duhovnih, crkveno-administrativnih i crkveno-diplomatskih tema, pitanja crkvenog skolstva, izvestaja o materijalnom poslovanju Crkve i radu dobrotvornog fonda "Covekoljublje", Sabor ce razmatrati i aktuelno stanje u SRJ i Republici Srpskoj. Medju mnogobrojnim temama, srpski arhijereji bavice se i stanjem u eparhijama SPC u dijaspori, kao i makedonskim raskolom" u SPC.

Sabor, kojim predsedava patrijarh srpski gospodin Pavle, radice u cetiri odbora: za misiju SPC, za skolstvo, zakonodavnom i administrativno-finansijskom odboru. Prema najavama, zasedanje na kome ucestvuju gotovo svi arhijereji SPC iz otadzbine i dijaspore trebalo bi da traje sedam do deset dana iza zatvorenih vrata, a po zavrsetku rada Sabora bice izdato zvanicno saopstenje za javnost.

Tokom rada Sabora, za nedelju 21. maj na dan Svetog Jovana Bogoslova u hramu svetog Save na Vracaru, najavljena je za SPC centralna proslava jubileja 2000 godina hriscanstva, kojoj ce prisustvovati svi srpski arhijereji. Tog dana obavice se i svecani duhovni cin uvrstavanja novih osam svestenomucenika medju svete Srbe - mitropolita: dabrobosanskog Petra (Zimonjica), crnogorsko-primorskog Joanikija (Lipovca) i zagrebacko-ljubljanskog Dositeja, episkopa: gornjokarlovackog Save (Trlajica) i banjaluckog Platona (Jovanovica), protojereja: Branka Dobrosavljevica i Djodjija Bogica, kao i mucenika Vukasina iz Klepaca. Osim mitropolita Joanikija, koga su ubili komunisti, ostali novi svetitelji bili su zrtve ustasa za vreme Drugog svetskog rata.

Informativna sluzba Srpske pravoslavne crkve izvestila je da su 5. aprila ove godine, posle visegodisnjeg prekida, nastavljeni radovi na Hramu svetog Save, kako bi se u njemu od Bozica 2001. godine omogucilo redovno bogosluženje.

SABOR SPC

U Patrijarsiji danas pocinje redovno godisnje zasedanje Svetog arhijerejskog sabora SPC. Pored crkvenog skolstva i tema iz zivota crkve, Sabor ce razmatrati i stanje na Kosovu, centralnoj Srbiji, Crnoj Gori i Republici Srpskoj. Episkopi SPC razgovarace i o neprevazidjenom raskolu sa "makedonskom Pravoslavnom crkvom", a bice reci i o stanju u eparhijama SPC u rasejanju. Visoki crkveni velikodostojnici danas ce u 12 sati u Konaku kneginje Ljubice prisustvovati otvaranju izlozbe fotografija "duhovni genocid" o stradanju pravoslavni svetinja na Kosovu. U nedelju ce u hramu Svetog Save na Vracaru biti odrzana centralna proslava 2.000 hriscanstva u Srbiji. Tom prilikom ce, na Svetoj arhijerejskoj liturgiji, u kojoj ce pored patrijarha Pavla sasluzivati svi episkopi SPC, biti kanonizovani novi svetitelji. Sabor ce na kraju zasedanja tradicionalno izdati saopstenje u kojem ce se, izmedju ostalog, odrediti i prema stanju u drustvu.

Danas je odrzana sednica Prelaznog Saveta Kosova i na njoj je prihvacena sledeca deklaracija koju su prihvatili svi clanovi Prelaznog Saveta:

PRELAZNO VECE KOSOVA

Izjava

Prelazno vece Kosova zahteva od vlasti SRJ bezuslovnu predaju vlastima UNMIK-a svih kosovskih Albanaca i drugih clanova kosovskih zajednica koji se drze u zatvorima u Srbiji i drugim zatvorskim ustanovama.

Prelazno vece Kosova zahteva od vlade SRJ da Medjunarodnom komitetu Crvenog krsta odobri momentalni pristup svim zatvorskim ustanovama u Srbiji gde se drze kosovski Albanci i clanovi drugih kosovskih zajednica.

Prelazno vece Kosova zahteva da vlada SRJ ucini UNMIK-u dostupnim sve informacije o kosovskim Albancima i drugim clanovima kosovskih zajednica nestalih u toku proslog sukoba. Prelazno vece Kosova zahteva da svi albanski i srpski politicki rukovodioci na Kosovu, KFOR, UNMIK, ICTY, MKCK i svi ljudi dobre volje na Kosovu i van Kosova saradjuju u utvrdjivanju sudbine lica albanskih, srpskih, romskih, bosnjackih, turskih, askalijskih i egipatskih zajednica, koja su nestala ili kidnapovana pre, u toku i posle sukoba.

Pojedinci i organizacije na Kosovu i van Kosova koji mogu pruziti informaciju o sudbini nestalih ili kidnapovanih lica svih zajednica hitno se pozivaju da dostave takvu informaciju vlastima UNMIK-a preko odgovarajucih kanala.

Prelazno veće Kosova poziva sva odgovarajuća tela Ujedinjenih nacija da što je moguće pre naimenuju specijalnog izaslanika za pritvorene i nestale osobe.

Svi članovi Prelaznog veća Kosova, a naročito srpski članovi Veća, ponavljaju svoje najostrije osude zločina, represije i diskriminacije kojima su bili izloženi članovi zajednice kosovskih Albanaca i drugih zajednica u prošlosti, i pozivaju da se takvi počinioци zločina izvedu pred lice pravde.

Svi članovi Prelaznog veća Kosova, a naročito kosovski Albanci članovi Veća, najostrije osudjuju zločine i nasilje nad Srbima i drugim zajednicama, koje se odvija posle sukoba na Kosovu i pozivaju da se takvi počinioци zločina izvedu pred lice pravde. Oni pozivaju sve pojedince i zajednice na Kosovu da se uzdrže od upotrebe sile i da reše sve sporove miroljubivim sredstvima.

Svi članovi Prelaznog veća Kosova, izražavaju ozbiljnu zabrinutost za sadašnje stanje srpske zajednice i manjina na Kosovu i ograničenja njihovih osnovnih prava, i zalazu se za ulaganje najvećih napora za poboljšanje situacije u saradnji s UNMIK-om.

Svi članovi Prelaznog veća Kosova priznaju pravo na momentalni dobrovoljni povratak članovima svih zajednica, kao i članovima svih zajednica.

Svi članovi Prelaznog veća Kosova priznaju pravo članovima svih zajednica da učestvuju, slobodno i pod jednakim uslovima, u radu institucija Kosova, kao i u procesu stvaranja institucija.

Pristina, 10. maj 2000. godina

Sindjel JOVAN RAPAJIC

BELESKA

Zlatna kupola Sv. Aleksandra Nevskog je buktala u zlatu.

U bugarskom parlamentu, do crkve, vikali su: necemo da nam vladike vode spoljasnju politiku!

Nazalost, to je poklic sviju sadašnjih vladavina, i parlamentarnih i diktatorskih.

Duh se Bozji sve vise povlaci. Ljudska istorija sve vise sahne.

U podne: mrak.

Samo jos zlatna kupola hrama bukti.

(Prema Sindjel JOVAN RAPAJIC - Belezeno na putu u knjizi ZA ISTINOM)

Mitropolit crnogorsko-primorski Amfilohije o crkvenim prilikama u Crnoj Gori, dijaspori i Saboru SPC

PATRIJARH I SINOD SPC ZABRINUTI SU ZBOG DJUKANOVICEVOG PONASANJA

Član Svetog arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne crkve, mitropolit crnogorsko-primorski Amfilohije (Radović), koji se upravo vratio iz posete Carigradu i Kapadokiji, u razgovoru za Danas priča o aktuelnim crkvenim prilikama u Crnoj Gori, problemima dijaspore i radu Svetog arhijerejskog sabora SPC. Povodom nedavnog sukoba pristalica Srpske i Crnogorske pravoslavne crkve u Njegosima, na Djurdjevdan, mitropolit kaže:

- U Njegosima na Djurdjevdan jedini i značajan događaj bila je proslava krsne slave kuće Petrovića, koja je bila svečanija nego prethodnih godina. Doduse, pre toga se dogodio incident, kada je grupa ljudi koji su sebe predstavili kao glasnogovornike Njegusa, održala konferenciju za štampu. Objavili su i deklaraciju, u kojoj tvrde da u hramovima koji, navodno, pripadaju sekci Mirasa Dedeića ubuduće neće dozvoliti bogoslužje sveštenicima Mitropolije crnogorsko-primorske, odnosno Srpskoj crkvi. Proslava održana odmah posle toga, kojoj je prisustvovalo više stotina ljudi iz Njegusa, sa Cetinja i iz drugih krajeva Crne Gore, naše sveštenstvo, predstavnici kuće Petrovića, pokazala je da je njihov nastup obična farsa, kao i mnogo šta drugo - objašnjava mitropolit Amfilohije, koga je zbog puta na Njegosima menjao njegov vikar episkop budimljanski Joanikije (Micović).

Sudeći po poslednjim saopštenjima crnogorskih vlasti, druga strana sada može da računati i na podršku države.

- Nazalost, predsednik Republike Crne Gore Milo Đukanović za Vaskrs ove godine poslao je čestitku koja nikad nije stigla u Mitropoliju crnogorsko-primorsku, nego se čula preko sredstava javnog informisanja. Čestitka je upućena SPC, Crnogorskoj pravoslavnoj crkvi i drugim vernicima pravoslavne veroispovesti u Crnoj Gori, iz čega se može zaključiti da u Crnoj Gori u ovom trenutku postoje najmanje tri pravoslavne crkve. Zapanjujuće je da iz kabineta predsednika Crne Gore izadje takva besmislica. Ali, nazalost, ona nije demantovana. Ko su sad ti treći? Koja je to SPC kojoj se čestita? U Crnoj Gori postoji Mitropolija crnogorsko-primorska koja je organski deo SPC i ima svoje ime i naziv. Onaj ko čestita SPC prirodno će uputiti čestitku Njegovoj svetosti patrijarhu Pavlu koji predstavlja sve eparhije Srpske crkve.

Crkva van kataloga

Drugo, koja je ta Crnogorska pravoslavna crkva? To ne postoji u katalogu pravoslavnih crkava, postoji samo grupa crkvenih delinkvenata podržana od političkih organizacija koje iz svojih političkih razloga tu grupu podržavaju i, kojima sustinski nije stalo do Crkve. Svi su oni provenijencije bivše komunističke bezbožne partije. Čelnici tih političkih grupacija i danas se deklariraju kao ateisti, tako da je u pitanju

politicka, a ne crkvena prica. Niko od ljudi koji pripadaju Crkvi dosad nije prihvatio ni podrzao takvu grupaciju, niti im je prisao ijedan od svetenika Mitropolije, mada ih je vecina rodnom iz Crne Gore. Da li Vam je poznato kako je predsednik Djukanovic reagovao na pismo koje mu je 2. aprila uputio vasseljenski patrijarh, savetujuci mu da se ogradi od CPC, koja tvrdi da ste Vi izdejstvovali to pismo u Carigradu?

- Nisam imao prilike da se sretmem i razgovaram sa predsednikom Djukanovicem, ali sam razgovarao sa vasseljenskim patrijarhom prilikom naseg poklonickog putovanja iz Carigrada u Malu Aziju. Pismo je upuceno iz Carigradske patrijarsije i on je zaprepascen saznanjem da se nasao neko ko nije uvazio misljenje prvog medju patrijarsima. Vasseljenski patrijarh, po svom polozaju i zbog cinjenice da je Miras Dedeic bivsi klirik Carigradske patrijarsije, ciji je Sinod Dedeica lisio cina, ima pravo da trazi da njegov stav bude ispostovan. Javnost moze da prica sta hoce. Carigradski patrijarh je odgovoran covek i prati zbivanja u pravoslavlju.

Kako biste okarakterisali reagovanje drzavnih vlasti, kao nepoznavanje crkvenih prilika ili kao deo politicke igre?

- Mislim da su u pitanju obe stvari. Na prvom mestu je neznanje o Crkvi, a na drugom odredjena politika koja je nesumljivo kratkovida i kratkorocna. Sve ono sto se ne zasniva na zdravim temeljima, na postovanju osnovnih vrednosti Crne Gore, medju kojima i njenih najbitnijih ustanova, ne moze biti dugog veka. Sigurno je da ce o situaciji u Crnoj Gori biti reci i na predstojećem Saboru. Njegova svetost i Sinod vec su zabrinuti iznenadnom promenom ponasanja predsednika Republike Crne Gore. On do sada nije pokazivao takve kratkovidosti koja pre prilici nekim efemernim strankama, a ne coveku koji se nalazi na takvom polozaju.

Ima li ta promena u ponasanju, ipak, neki kontinuitet, recimo od proslogo-disnjeg doceka "pravoslavne Nove godine", kada se Mitropolija umesala u spor Djukanovicevih i Bulatovicevih pristalica?

- Tada je uloga Mitropolije bila spasonosna, jer je uspela da amortizuje tenzije koje su bile ocevidne. Drzava se, maltene, nasla u polozaju da mora da organizuje tenkove, policiju, cudesu... Mitropolija je sve to jednim potezom, na osnovu svog vekovnog iskustva i svoje prirode, amortizovala. Moguci sukob prevazidjen je na najbolji moguci nacin i mislim da bi u tome svako razuman trebalo da bude blagodaran Mitropoliji.

Ukoliko bi se nastavilo sa zaostrevanjem situacije u Crnoj Gori da li bi za Mitropoliju bilo pravo resenje da dobije autonomiju u okviru SPC i da li bi ona nesto znacila u svesti Crnogoraca?

- Kako ce Crkva biti uredjena ne zavisi od spoljasnih faktora. To je iznad svega pitanje same Crkve i njenog odlucivanja. Zna se kako je pravoslavna crkva ustrojena, kako funkcionise i ko donosi odluke o promenama takve prirode. To nije pitanje koje se resava na ulici, niti ga resavaju ljudi koji su se davno otudjili od Crkve. Cinjenica je da je samostalna drzava nekada, narocito u proslom i pocetkom ovog veka, bila jedan od razloga stvaranja samostalnih crkava. Medjutim, u nasem vremenu pravoslavna crkva tezi da se ponovo vrati svom izvornu ustrojstvu u kome samo njena sotiroloska misija igra odlucujucu odluku. I savremena globalizacija, kao svetski fenomen, pomaze Crkvi da se vraca svom prvobitnom sotiroloskom stavu u poimanju narodu Bozjeg, kao naroda koji je narod Crkve bez obzira kojim on jezikom govorio.

Pasivne nacije

Tome nesumljivo doprinosi cinjenica da u svetu nema pravoslavnih nacija, kao sto je to nekada bilo, kada je pravoslavna nacija, stvarajuci svoju pravoslavnu drzavu zahtevala da ima i svoju crkvu. Iako se, po tradiciji, neke od drzava nazivaju pravoslavnim, jedina pravoslavna drzava, koja je to ostala do odredjenog stepena, jeste Grcka. Sve ostale su do te mere sekularizovane, i u najmanju ruku, ako nisu anticrkvene i antibozne, one su pasivne u odnosu na Crkvu. Crkva u 21. veku mora iz osnove da preispita neke od formi u kojima je zivela u proslom i pocetkom ovog veka da bi mogla da na istinski i pravi nacin ostvari svoju vasseljensku misiju u savremenom svetu.

Fenomen takozvanog crnogorskog nacionalizma, potpuno prevazidjen, a stvaranje Crkve na jednom potpuno sekularizovanom, da ne kazem ateiziranom, nacionalizmu je van logike Crkve.

Zbog spora crkvene opstine SPC sa Aleksandrijskom patrijarsijom o jurisdikciji pred SPC se postavlja i pitanje dijasore u 21. veku. Mnogi tvrde da se polako sprovodi Dokumenti iz Sambezija, po kome dijaspora prelazi u jurisdikciju Carigradske patrijarsije?

- Pitanje crkvene dijasore je pitanje za Veliki sabor pravoslavne crkve. Verujem da ce Crkva na tom Saboru naci najbolje resenje za to pitanje, jer je cinjenica da je struktura dijasore, koja se formirala u 20. veka, po mnogo cemu antieklioloska i nije saglasna prirodi pravoslavne crkve. Mada se to moze objasniti (ne)prilikama u kojima su se iznenada nasli pravoslavni narodi, kao i da je Crkva morala da se prilagodjava neocekivanim promenama, razresenje tog pitanja nece biti lako. To pokazuje i primer nase crkvene opstine u Johannesburgu, osnovane pre 50 godina, koja se nasla u procepu, upravo stoga sto Aleksandrijska patrijarsija, saglasno prethodnoj tradiciji, smatra da africki kontinent pripada njenoj jurisdikciji i trazi da se primeni strogo kanonsko pravo koje joj pripada.

Treba se nadati da će aleksandrijski patrijarh, ipak, smoci i imati snage da razume postojeće probleme, kao i da će nasi vernici, shvatiti poredak Crkve, održavajući vezu sa svojom pomesnom crkvom i svojim narodom. To niko ne može da dovede pod znak pitanja. Problem u Johaneshurgu nema veze sa Dokumentom iz Sambeza, koji se odnosi na dijasporu u Evropi i Americi koja nije bila definisana i nikada nije pripadala nijednoj pomesnoj crkvi. Treba biti nacisti sa tim da je predsaborska konferencija u Sambeziju, raspravljajući o dijaspori, samo predložila rešenje, koje bi sabori pomesnih crkava tek trebalo da usvoje da bi on postao i kanon.

Sabor SPC nije prihvatio taj predlog u predloženoj formi. Na Konferenciji u Atini na kojoj ste i učestvovali usvojena je Deklaracija koja predviđa i formiranje Saveta demokratskih snaga Srbije na čijem bi čelu bili patrijarh i prestolonaslednik. Da li se će Sabor baviti ovom temom i da li bi eventualno vraćanje monarhije, bilo uzrok novih nesuglasica između Srbije i Crne Gore?

- Savet demokratskih snaga je, pre svega, predlog opozicionih partija i od njih zavisi da li će se on formirati. To nije saborska tema. Što se tiče problema uspostavljanja monarhije, načelno rečeno, u Ustavu Kraljevine Crne Gore stoji da njen vladar mora biti pravoslavne vere. Koliko je meni poznato, ovaj pretendent se krstio u nekoj Rimokatolickoj crkvi i sebe shvata kao pripadnika katolicko-pravoslavne vere. To je neki koktel koji dosad nije postojao, tako da je on, prema Ustavu Kraljevine Crne Gore, sam sebe isključio sa liste kandidata. S druge strane, knez Mirko je svoja kraljevska prava preneo na svog sina Mihaila Petrovica, koji se odrekao tih prava u korist svoga brata Aleksandra Karadjordjevića.

To je potvrdio pismeno i bio je spreman da to čak glavom plati 1941. godine kada mu je Musolini ponudio da primi krunu Crne Gore. On je to odbio i rat je proveo u nemačkom zatvorenstvu. To spada u istoriju, ali je veoma značajno kao činjenica.

Koje su najvažnije teme ovogodišnjeg redovnog saborskog zasedanja?

- Za Crkvu su sve teme važne. Ono što bih želeo da istaknem kao značajno za ovaj Sabor i kao predsednik Komisije za proslavu 2000 godina hriscanstva, jeste centralna proslava jubileja koju će se održati na dan Svetog Jovana Bogoslova, 21. maja u Hramu svetog Save na Vracaru. Služićemo svetu arhijerejsku liturgiju, kojoj će prisustvovati svi nasi arhijereji. Pozivamo svo naše svestenstvo, monastvo, verni narod naše pomesne crkve da tog dana učestvuje i u svečanoj kanonizaciji naših novosvestenomučnika ubijenih Hrista radi od bezbožnih ustasa i naših komunističkih bezbožnika. Na poklonjenje u Beograd, u Sabornu crkvu, danas bi iz Bugarske trebalo da stigne ikona svete Bogorodice Jerusalimske, koja će u nedelju biti prenetu u hram na Vracaru. Sve se ukomponovalo. Zato pozivam sve da prisustvuju ovom istorijskom događaju koji će po mnogo čemu biti prelomni događaj u našoj istoriji.

Paralelno sa njim nastavlja se izgradnja Hrama svetog Save, što je od izuzetnog značaja, ne samo za gradnju hrama nego za sve promene - duhovne, moralne, političke, ekonomske koje očekujemo u vremenu posle Svetog ahijerejskog sabora.

Jelena Tasic

Dusan Batakovic o promeni stava sveta prema Kosmetu

ULAZAK SRBA U PAVK BIO DOBAR POTEZ

Jedno od ključnih pitanja pronalazenje kidnapovanih

BEOGRAD - "Ono što je novo u odnosu međunarodne zajednice prema Kosovu i Metohiji je konačno odustajanje od koncepta potpune integracije stanovništva bez obzira na versku, etnicku ili lingvističku pripadnost i tradiciju.

Kosovo i Metohija je konačno, iako to nije javno obelodanjeno, priznato kao zbir različitih i često ostro suprotstavljenih etnickih zajednica", objašnjava za "Glas" aktuelnu situaciju u južnoj srpskoj pokrajini dr Dusan T. Batakovic, savetnik SPC i predsednik

Pozitivan impuls

- Kada je posredstvom vladike rasko prizrenskog dr Artemija Radosavljevića pokrenuta inicijativa za povratak srpskih izbeglica na Kosmetu bio je to pozitivan impuls i za veliku srpsku enklavu severno od Ibra da i sama pristupi izradi projekta za povratak prognanih Srba. Otuda je svaki oblik koordinisane akcije između Srba iz centralnog i severnog Kosmeta u najboljem interesu citave srpske zajednice - istice Batakovic.

Veca za demokratske promene u Srbiji.

- Njihovi odnosi će se u budućnosti sve više uređivati i rešavati na način koji prepoznaje, uvažava i afirmise jezičku, kulturnu i versku raznolikost.

Takvim saznanjima i vidljivoj preorijentaciji političkih tokova, koje usmeravaju UNMIK i KFOR, glavni otpor dolazi od kosmetičkih Albanaca koji nameravaju da posredstvom lokalnih izbora (koji su već najavljeni), obesnaže projekte o povratku Srba i efikasniju zaštitu sadašnjih srpskih enklava.

Albanski lideri su se nadali da će Srbi do kraja bojkotovati saradnju sa Unmikom i tako olaksati da se

skracenom procedurom stigne do velike, jednonacionalne Albanije

Prema Batakovicovom misljenju, Srbi cak i u svojstvu posmatraca u PAVK dobijaju izvesna ovlascenja da nadziru, kontrolisu i osporavaju odredjene projekte i da istovremeno izadju sa sopstvenim inicijativama oko kljucnih pitanja kao sto je pronalazenje ogromnog broja kidnapovanih Srba (1.200) Kooperativnost Srba po pitanjima vaznim za opstanak srpske zajednice, nasuprot sve ekstremnijim zahtevima koji dolaze iz krugova albanskog vodjstva - pracena krvavim razracunavanjima po ulicama Pristine i drugih kosmetskih gradova - znacajno je ublazila negativnu sliku o Srbima kao dezurnim krivcima da bi, istovremeno, u medjunarodnim krugovima jos vise rasprσιο idealisticke predstave o Albancima kao vecitim zrtvama.

Ponovno otvaranje siroke medijske debate o greskama NATO na Kosmetu (o cemu je u najnovijem broju od 15. maja pisao "Njusvik") i nedopustivom tolerisanju albanskog terora, otvara novi prostor za redefiniciju položaja srpske zajednice.

Dr Rada Trajkovic o odnosima Gracanica-Mitrovica **DOGOVOROM DO RESENJA**

Za politicku borbu sada nema ni uslova ni potrebe

BEOGRAD - Posmatrac u PAVK-u dr Rada Trajkovic sadasnje nesuglasice medju Srbima na Kosovu, kao i sve one prethodne, dozivljava kao politicku borbu za koju nema ni uslova ni potrebe.

U ovom trenutku, prema njenim recima, najvaznije je sloziti se oko zajednickog cilja, a to je stvaranje uslova za ostanak i opstanak srpskog naroda na Kosovu i Metohiji i povratak proteranih.

- Nedavno su vladika Artemije i clanovi SNV Kosova i Metohije Randjel Nojkic i Dragan Velic razgovarali s clanovima SNV Laposavica. Pokazalo se da je Laposavicanima bliskiji nacin funkcionisanja SNV Kosovske Mitrovice, sto cenim kao njihovo demokratsko pravo. Iako im je mitrovicka opcija bliskija cilj nam je isti i zato se iskreno nadam da ce se naci zajednicko resenje. Ubedjena sam da cemo do zajednickog cilja doci na miran nacin, metodama SNV Kosova i Metohije, uz saradnju i toleranciju. Stalno iscrpljivanje naroda protestima je ustvari odvracanje od organizovanja kvalitetnijeg zivota - izjavila je za " Glas" dr Rada Trajkovic

DNEVNO SAOPSTENJE ZA STAMPU SNV KiM

Gracanica, 8 maj 2000

Danas je g. Dragan Velic ucestvovao na sednici Sekretarijata PSK na kome se raspravljalo o nacrtu zajednicke izjave PSK o nestalim licima na Kosovu i Metohiji. SNV KiM podrzava ideju da se albanski politicki zatvorenici predaju UNMIK-u koji ce razmotriti njihovu odgovornost ali da se istovremeno preduzmu aktivne mere u pronalazenju i oslobadjanju kidnapovanih Srba, Bosnjaka, Roma i drugih za koje je u najvećem broju slucajeva odgovorna ekstremna OKV. Prilikom svih susreta sa medjunarodnim predstavnicima clanovi SNV KIM isticu prioritet pronalazenja i oslobadjanja kidnapovanih Srba.

SNV KiM ponovo ulaze najostriji apel UNMIK-u da se sto pre resi i pitanje srpskih zatvorenika u zatvoru u Mitrovici koji su osumnjiceni za "ratne zlocine" a vec godinu dana nisu pruzeni dokazi za njihovu eventualnu krivicu. Sto pre treba organizovati nezavisno i nepristrasno sudjenje koje bi razresilo sudbinu ovih Srba. SNV izrazava i veliku zabrinutost zbog teskog zdravstvenog stanja u kome se nalaze srpski i romski zatvorenici koji strajkuju gladju.

U Pristini je odrzana i prva sednica Ekspertske radne grupe u okviru Komiteta za povratak raseljenih Srba. Sednici su prisustvovali predstavnici UNMIK-a, OSCE-a, UNHCR-a, KFOR-a i SNV KiM. Odluceno je da se na nekoliko izabranih lokacija sto pre sprovede procena situacije i pripreme odgovarajuci projekti. U ovoj fazi predvidjena je aktivna koordinacija sa aktivnoscu americke kancelarije koja je vec napravila prve korake na podrucju sela Osojana kao i sa britanskom brigadom Centar koja radi na projektu sela Slivovo. Takodje je odluceno da se sto pre sastane i komitet donatora koji ce finansijski podrzati povratak raseljenih Srba. SNV je vec u stalnom kontaktu sa jednim brojem prognanih Srba. U skoro vreme predvidja se i poseta jednog broja nasih prognanika svojim razrusenim domovima kao i njihov zajednicki sastanak sa KFOR-om koji bi ih upoznao sa merama koje se preduzimaju u pravcu stvaranja uslova bezbednog povratka. Clanovi Radne grupe su podrzali poziv Komiteta g. Oliveru Ivanovicu i SNV Kosovske Mitrovice da se pridruze naporima KOMITETA.

Juce je g. Randjel Nojkic odrzao sastanke sa predstavnicima lokalnog SNV u Laposavicu. Na osnovu licnih uveravanja, ali i agencijskih vesti SNV Laposavica u potpunosti podrzava episkopa Artemija i rad SNV KiM. G. Nojkic je u toku vikenda posetio i Strpce gde se sastao sa predstavnicima 6 najvećih sela brezovicke oblasti.

Srpsko nacionalno vece najostrije osudjuje napad na srpske civile od strane albanskih ekstremista sinoc u Vitini. Od predstavnika americkog KFOR-a predstavnici SNV zahtevaju da se sto pre pronadju pocinioci i preduzmu mere za sprecavanje terora nad srpskim narodom gnjilanskog i vitinskog kraja. Srpska hirurska klinika SIMONIDA u Gracanici dobila je na poklon ambulatna kola - dar Srba koji zive u

Becu i Austriji. Ova kola ce biti od velike pomoci za prevoz hitnih bolesnika i davanje kvalitetnijih medicinskih usluga za narod kosovskog okruga. Grcka pravoslavna Crkva obecala je i druga ambulatna kola koja ce omoguciti jos bolji i ekspeditivniji rad. Klinika je u poslednjih mesec dana primila novu i skupu medicinsku opremu koja omogucava izvodjenje slozenih operacija. Klinika SIMONIDA rezultat je zajednickih napora Doktora Sveta iz Grcke, Grcke Pravoslavne Crkve, Eparhije rasko-prizrenske i SNV KiM.

Zahvaljujuci velikim nastojanjima SNV KiM KFOR i UNMIK uz pomoc kanadskih donatora obezbedice uskoro funkcionisanje telefonskih linija u Gracanici. Za sada je bilo vise pokusaja da se uspostave telefonske veze ali one nisu urodile plodom. Do sada su telefonske linije u Gracanici direktno preko centrale u Prokuplju imali samo predstavnici SPS i Srpske nacionalne skups-tine i to preko ruskog repetitora. Najnovije resenje omogucice telefonske veze svim stanovnicima Gracanice. Kanadski donatorisu ulozili preko 60.000 dolara za ovaj projekat.

Gracanica, 9 maj 2000

Danas je u Leposavicu u organizaciji lokalnog opstinskog SNV za Leposavic organizovan sastanak na kome su prisustvovali i predstavnici SNV KiM: Episkop Artemije, Randjel Nojkic i Dragan Velic, kao i predstavnici opstinskog SNV iz Zvecana. Na sastanku su clanovi SNV Leposavica dali podrsku radu SNV KiM i posebno su podrzali rad episkopa Artemija. Svi prisutni su se slozili da sve unutrasnje razmirice u srpskoj zajednici treba resavati kompromisom i dijalogom uz medjusobno razumevanje razlicitih situacija u kojima Srbi zive na Severu i u ostalim delovima Pokrajine. Ocekivalo se da ce sastanku prisustvovati i g. Oliver Ivanovic, predsednik IO SNV Kos. Mitrovice ali on nije dosao u Leposavic. Dr. Rada Trajkovic danas je ucestvovala na sednici PAVK-a gde se raspravljalo o pitanjima budzeta Kosova. Na predlog g. Rugove da se u budzet Kosova ukljuce i fondovi kojima raspolaze g. Bujar Bukosi, dr. Trajkovic je izjavila da je poreklo tog novca nepoznato i da to treba podrobno ispitati. S druge strane dr. Trajkovic je iznela svoj stav da budzet Kosova treba izraditi u dogovoru sa SRJ kojoj Kosovo i Metohija po rezoluciji 1244 pripadaju. Cvrst je stav SNV KiM da privremena administracija na Kosovu i Metohiji ne moze preuzimati prerogative suverene drzave vec aktivno mora da radi u politickom okviru rezolucije 1244 i odredaba sporazuma u Rambujeu.

Gracanicu je danas posetila i delegacija Forin Ofisa. U razgovoru sa gostima iz Engleske protosindjel Sava izneo je podatke o teskom polozeniu srpskog naroda i apelovao da se britanska vlada ukljuce u komitet donatora koji ce pomoci povratak prognanih Srba. Britanska kancelarija na celu sa g. Dejvidom Slinom direktno ce ucestvovati u koordinaciji povratka Srba na podrucje Multinacionalne brigade Centar. Protosindjel Sava susreo se danas i sa pukovnikom Vilsonom koji je u Brigadi Centar zaduzen za grad Pristinu. Pukovnik je clanove SNV KiM upoznao sa merama koje se u okviru operacije TROJAN sprovede na poboljsanju polozenia i zivota pristinskih Srba. Po podacima britanskog pukovnika u Pristini zivi oko 200 Srba koji neposredno zavise od pomoci KFOR-a i verovatno jos 100-200 pojedinca koji su ostali da zive u raznim delovima grada i zive pod zastitom svojih albanskih suseda ili potpuno izolovano. Najveci broj Srba, oko 120 ostao je da zivi u zgradi JU programa u naselju Ulpijana. Prosle nedelje svestenici SPC su Srbima u ovom naselju podelili novcanu pomoc u ime SPC. Srbi u Pristini i dalje zive bez osnovnih ljudskih prava. Oni u potpunosti zavise od pomoci KFOR-a koji im obezbedjuje svakodnevno putovanje dece u skolu skolskim autobusom, kupovinu namirnica i putovanja do drugih enklava ili do uze Srbije. U Pristini u telima KFOR-a i UNMIK-a radi i izvestan broj Srba prevodioca koji na javnim mestima iskljucivo govore engleskim jezikom posto je srpski jezik i dalje u potpunosti proteran iz glavnog grada Pokrajine.

Delegacija Eparhije rasko-prizrenske na celu sa jerodjakonom Vasilijem Delicem otputovala je danas u SAD gde ce u Vasingtonu prisustvovati svecanom otvaranju kancelarije SPC. Kancelariju SPC u Vasingtonu vodi o. Irinej Dobrijevic koji je u krugovima americkih Srba poznat kao svesrdni i aktivni zastupnik interesa Srpske pravoslavne crkve i srpskog naroda pred americkom javnoscu i politickim krugovima. Formiranje ove kancelarije je od velikog znacaja za bolju koordinaciju aktivnosti SPC i srpske dijaspore u svojim nastojanjima da pomognu svom narodu u najtezim trenucima njegove istorije.

Gracanica, 10 maj 2000

G. Randjel Nojkic predao je komesaru policije UNMIK-a dokumentaciju o nekoliko slucajeva kidnapovanja Srba od strane kosovskih Albanaca. Rec je o poverljivoj dokumentaciji u kojoj se tacno navode imena i okolnosti u kojima je izvršeno kidnapovanje. Od Policije UNMIK-a SNV KiM energicno zahteva da podrobno ispita pomenute slucajeve i da preduzme konkretne akcije za oslobodjenje otetih Srba kao i da pocinioce ovih krivicnih dela privede licu pravde.

Gracanica, 13 maj 2000

Protosindjel Sava je u cetvrtak (11 maja) zajedno sa clanovima novoformiranog Komiteta za povratak

(Joint Committee on Returns JCR) posetio područje Slivova severoistočno od Pristine gde se pripremaju uslovi za povratak izbeglog srpskog stanovništva. U radnoj grupi bili su predstavnici UNHCR-a, UNMIK-a KFOR-a, OSCE-a i Crvenog Krsta. Lokalni KFOR pod komandom majora Henrija Kamingsa već je dodatno obezbedio područje ovih srpskih sela zajedno sa švedskim i kanadskim jedinicama. Područje Slivova se sastoji od 5 zaseoka od kojih samo u jednom (Gornje Slivovo) živi 45 Srba. U ostalim zaseocima nema naseg stanovništva - ono se iselilo pred albanskim ekstremistima još u julu mesecu prošle godine. Stepennostecenja kuća dosta je manji nego u drugim delovima Kosova i od svih zaseoka najviše je uništen zaseok Djukljani u kome je veći broj kuća zapaljen. Na drugim lokacijama kuće su relativno lako popravljive i mogu se brzo osposobiti za povratak ljudi. Za sada lokalni KFOR zajedno sa lekarom Dr. Draganom Pericem lekarom klinike SIMONIDA u Gracanici organizuje posete pojedinih srpskih porodica koje žele da vide svoje kuće. Namera je da se u što skorijem roku krene sa organizovanjem povratka ljudi i popravke kuća. Britanski KFOR već je vodio i razgovore sa lokalnim Albancima koji nisu izrazili protivljenje ovom projektu budući da će u okviru celog projekta biti izgrađeni neki putevi i infrastruktura i za obližnja albanska sela.

Budući da je Slivovo orijentisano prema području Gracanice i Pristine radice se na uvođenju novih autobuskih linija i pronalazenju zaposlenja za ljude ovog kraja. Na taj način će se područje Gracanice preko Slivova ekonomski povezati sa područjem Novog Brda, Kamenice i Gnjilana gde živi srpski narod. Sa oficirima koji vode ovaj projekat u ime KFOR-a SNV KiM održava redovnu komunikaciju. SNV takođe aktivno radi i na uspostavljanju kontakata sa ljudima iz Slivova kako bi se organizovale njihove posete svojim selima. Očekuje se da bi se u toku leta, ako sve bude išlo kako treba, na područje Slivova moglo vratiti oko 500 ljudi.

Danas je u manastiru Gracanica održan sastanak članova SNV KiM sa brigadnim generalom Sirefom, komandantom multinacionalne brigade Centar. Ovo je bio jedan u nizu koordinativnih sastanaka u cilju unapređenja međusobne saradnje na sprovođenju operacije Trojan. Ova multidi-sciplinarna operacija koju predvodi brigada Centar ima za cilj poboljšanje uslova bezbednosti za srpski narod centralnog dela Kosova, stvaranje ekonomskih uslova za zaposljavanje i unapređenje ekonomske delatnosti kao i rad na povratku Srba. Za sada se već aktivno zajednički radi na sledećim projektima:

1. Popravka lokalnih puteva između srpskih sela i izgradnja novih (put Livadje - Laplje Selo)
2. Uvođenje digitalnih telefonskih linija za područje Gracanice (projekat kanadske vlade u vrednosti od 91.000 dolara)
3. Popravke nekoliko mostova i izgradnja železnickih perona u Plemetini i severnom delu Lipljana.
4. Poboljšanje postojećih i uvođenje novih lokalnih autobuskih linija sa posebnim akcentom na povezivanju centralne enklave (železnicom i autobuskim linijama) sa područjem Zvecana.
5. Konstrukcija osmatracnica na poljima u cilju bolje zaštite seljaka koji rade poljske radove.
6. U cilju poboljšanja bezbednosti posebno se primenjuje režim mobilnih patrola koje česce i u različitim vremenima patroliraju područjima gde Srbi žive i rade. I pored toga posebno su pojačani kontrolni punktovi u Lapljem Selu, Caglavici i Gracanici.

U pripremi su i javni radovi koji bi na određeno vreme zaposlili veći broj srpskog stanovništva. U planu je i izgradnja pijacnog centra u Gracanici kao i klanice. U sklopu operacije Trojan poseban akcentat je dat na ozivljavanje ekonomskog života u enklavi.

Na sastanku je bilo govora o poboljšanju uslova bezbednosti na području Obilica. Članovi SNV KiM g. Dusan Ristic i Dragan Velic su posebno insistirali da se poboljšaju uslovi bezbednosti u Obilicu.

Najostrije je osuđeno jučerasnje razulareno ponasanje nekih Albanaca koji su razbijali prozorska stakla na srpskim kućama i stanovima. Od Brigadira je traženo da se što pre preduzmu konkretnije i ostrije akcije protiv podstrekaca etnickog nasilja.

Budući da su prethodnih dana predstavnici SNV KiM posetili više puta područje srpskih sela Gornje Brnjice severno od Pristine i održali sastanke sa lokalnim Srbima, insistirano je da se preduzmu aktivnije mere na suzbijanju pljacke napuštenih srpskih kuća u jednom delu sela.

Brigadir je obećao da će se sam lično angazovati na poboljšanju bezbednosti za područje Brnjice.

Danas je za Japan otputovala Dr. Rada Trajkovic kako bi učestvovala na skupu grupe G8 najrazvijenijih zemalja sveta. Kao predstavnik SNV KiM Dr. Trajkovic će se posebno zalagati za obezbeđivanje novčanih fondova za ekonomski razvoj na područjima gde Srbi žive na Kosovu i Metohiji kao i za povratak prognanika. G-dja Trajkovic putuje u Japan na poziv vlade Japana.

G. Randjel Nojkic trenutno je u misiji obilaska nasih raseljenih ljudi na području uže Srbije. Beogradska kancelarija Eparhije rasko-prizrenske intenzivno kompletira liste povratnika i preduzima druge aktivnosti u pravcu pravovremenog informisanja prognanih Srba o aktivnostima SNV na planu povratka njihovim domovima.

Protosindjel Sava danas je u Gracanici primio grupu novinara nezavisnih medija koji su u organizaciji KFOR-a dosli kako bi se posebno upoznali sa rezultatima zajedničkih napora Brigade Centar i srpske zajednice u operaciji Trojan.

U popodnevnim casovima u Gracanici je organizovan sastanak povodom projekta Osojani sa o. Milanom Sturgisom, predstavnikom Stejt Departmenta, koji koordinise aktivnosti oko povratka prognanih Srba. Sastanku su prisustvovali predstavnici UNMIK-a: Aleksandros Janis, Jan Kikert, Karin van Hipel i Katarina Kristijansen. Na sastanku su ucestvovali i predstavnici SNV, Dusan Ristic, Dragan Velic i protosindjel Sava.

Privode se kraju i aktivnosti oko projekta Nezavisnog Radija u kome ucestvuju SNV i predstavnici pet vlada donatora. Pored radija u Caglavici ocekuje se da ce u narednih mesec dana sa radom poceti i ovaj nezavisni radio sireg opsega. Cilj ovog nezavisnog radija bice objektivno informisanje srpskog naroda Kosova i Metohije o zbivanjima na podrucju Pokrajine kao i sire u zemlji i svetu.

Gracanica, 15 maj 2000

Danas je odrzana sednica radne grupe Komiteta za povratak Srba na kojoj je raspravljano o rezultatima nedavne posete Slivovu, severoistocno od Pristine. SNV KiM u radu ovog tela zastupao je protosindjel Sava. Opste je misljenje da na podrucju Slivova postoje vrlo povoljni uslovi i sama cinjenica da pojedine srpske porodice u pratnji KFOR-a posecuju svoje kuce svedoci o tome da bi se uskoro mogao obezbediti njihov trajan povratak. Dogovoreno je da se u narednim nedeljama obidju jos neke lokacije. U medjuvremenu Brigada Centar nastavlja sa obezbedjenjem sela i popravkom infrastrukture.

Pored nastojanja da se organizuje povratak na druga podrucja posebno interesovanje Komiteta i dalje ostaje za podrucje sela Osojani. U medjuvremenu odredjeni albanski politicki krugovi poceli su sa organizovanom akcijom mitinga i protesta protiv povratka Srba uslovljavajuci povratak prognanika oslobodjenjem albanskih zatvorenika, privodjenjem odgovornih za ratne zlocine pravdi i prolaskom vremena koje je potrebno da "zelece rane rata". U sklopu te kampanje pojavilo se i pismo g. Etheta Cekua, predsednika opstinskog veca Peci, objavljeno u danasnjem izdanju lista Koha Ditore u kome se ovaj lokalni albanski lider, inace blizak krugu Ramusa Haradinaja iz UCK, otvoreno suprotstavlja povratku srpskog stanovnistva.

U Komitetu postoji jasan stav da se povratak Srba nicim ne moze uslovljavati jer je rec o pravu gradjana koje je zagantovano i Rezolucijom 1244. Ipak ovakvo ponasanje albanskih lidera kojim se otvoreno suprotstavljaju izrazenoj volji medjunarodne zajedice moze da uspori dinamiku celog procesa. Nazalost najvise uzbune unele su neodmerene izjave nekih srpskih lidera koji su poceli da govore o iznenadnom povratku vise desetina hiljada ljudi. Stav SNV jeste da se svi srpski prognanici vrata ali da bi se to ostvarilo neophodno je da se aktivno radi na stvaranju uslova sto je i cilj Komiteta za povratak Srba.

SNV KiM odlucno zahteva od medjunarodne misije da ne dozvoli albanskim liderima da prave opstrukciju u ovom procesu i da ucenjuju srpsku zajednicu. I povratak Srba i oslobodjenje albanskih zatvorenika su prioriteti ali nisu i ne smeju biti medjusobno uslovljeni. Zato projekat za povratak u podrucje Osojana, Drsnika i Dolca i dalje ostaje prioritet aktivnosti SNV buduci da je rec o kljucnom podrucju na kome je pre rata ziveo veci broj nasih ljudi koji su izrazili zelju da se vrata svojim domovima. U tom cilju SNV planira niz konkretnih koraka kojima bi se prevazisla situacija oko sprovođenja projekta "Osojane".

U sedistu UNMIK-a g. Dragan Velic se na sednici Sekretarijata PSK-a otvoreno suprotstavio nameri albanskih predstavnika koji su zatrazili da se PSK-u predlozi zajednicka izjava kojom se kritikuje izvestaj g. Jirzija Dinstbira o Kosovu. Cvrst stav SNV KiM jeste da je izvestaj g. Dinstbira, koji prvenstveno kritikuje teror nad nealbanskim zajednicama nakon rata, predstavlja autentican glas svedocenja protiv nasilja koje sprovode albanski ekstremisti. Ukoliko albanski predstavnici u PSK-u odluce da podrze ponudjenu verziju teksta srpski clanovi ce se otvoreno ograditi od te odluke i objavice svoje saopstenje kojim se podrzava rad g. Dinstbira.

Protosindjel Sava je u manastiru Gracanica danas imao sastanak sa g. Sonom Barberom, predstavnikom kanadske vlade u Pristini. Razgovarano je o najnovijim projektima za potrebe srpske zajednice, a koje finansira Kanadska vlada. Rec je o

- popravci ostecene pravoslavne crkve u selu Cernica, kod Gnjlana,
- projektu nezavisnog srpskog radija na kome radi SNV KiM sa jos pet zapadnih vlada,
- projektu uspostavljanja digitalnih telefonskih veza za selo Gracanicu koji se radi u saradnji sa Multinacionalnom brigadom Centar i
- mobilnoj ambulanti za severno podrucje Kosovske Kamenice.

Na predlog SNV KiM da se poveca broj sluzbenika lokalnih UNMIK-ovih kancelarija u srpskim podrucjima kanadska vlada UNMIK-u na raspolaganje daje 20 lica koja bi pomogla u procesu uspostavljanja lokalnih kancelarija u nasim enklavama. Predstavnici SNV KiM su izrazili iskrenu zahvalnost kanadskoj vladi na dosadasnjoj pomoci.

SNV KiM najostrije protestuje zbog sve ucestalijih albanskih napada na Srbe na podrucju Vitine. Rec je o klasicnim teroristickim napadima bombama i minobacacima i medjunarodna zajednica nipošto ne sme

dalje da tolerise nerazoruzane albanske ekstremiste koji organizovano rade na proterivanju Srba gnjilanskog kraja. U tom cilju predstavnici SNV ce na sledecoj sednici PSK i PAVK-a najodlucnije zahtevati da se sto pre pronadju pocinoci ovih napada i sprece dalje nasilje protiv srpskog stanovnistva. U tom cilju predvidjena je posebna poseta generalu Rikardu Sancezu u bazi Bondstil.

G. Randjel Nojkic sastao se jucer u Beogradu sa predstavnicima Udruzenja za nestale Srbe sa Kosova i Metohije. Dogovoreno je da SNV KiM i ovo udruzenje saradjuju na pronalzaenju nestalih ljudi.

Informativna sluzba SNV KiM

Janicije Popovic - CAREVA POSETA

2. juna, po starom kalendaru, 1911. godine, na Kosovo dodje novi turski car Mehmed V Resad....

Car je s voza sisao na Globodericu (Obilic). Odatle je posao fijakerom u koji su bila upregnuta cetiri belca, visoki i dobro uranjeni. Pred njim su isli njegovi sinovi u dva zasebna fijakera. I ostala pratnja je isla fijakerima.

Od Globoderice do Pristine s obe strane puta bila je nepregledna masa sveta: Turaka, Arnauta, Srba, Jevreja, Cerkeza i Cigana... U carevoj bilo je mnogo stranih novinara te su zbog njih Mlado-Turci hteli mnostvom muslimana da pokazu kako je Kosovo asimilovano. Srbi, pak, takodje su hteli da dokazu da je Kosovo ne samo istorijski, vec i zivljem jos uvek srpsko...

Sokolci sa svojom muzikom, i hor pevaca prizrenske bogoslovije bili su na samom ulazu u Pristinu, a do njih pa ka stanici bili su gusti redovi Srba s obe strane druma. Cim je car prosao turske i arnautske redove, oni su odmah za njim potrcali kracim putem ka Srbima i nasilno su hteli da probiju srpski lanac i preda nj stanu tako da se Srbi izgube iz vida. Ali Srbi su se zbili tako gusto da je bilo nemoguće probiti se bez puske i sablje. A kad je car sa svitom i za njim strani novinari, tuda naisao, uzvik Srba „Ziveo nam car!" prolamao je nebo tako da je svu paznju cara i svite privukao na sebe, a narocito sokolska muzika i hor bogoslovaca.

Turci i Arnauti, posto su sacekali cara na putu, mahom su se razisli, ili tumarali ulucama bez cilja i druge duznosti. A nasi Srbi, koliko god ih je bilo, skupili se ispred saraja, gde je car odseo, i pritisli ceo prostor i sucelje ulice dok se okom gledaju, pa su onda iz sveg glasa povikali: „ Ziveo nas car!..." Ovo su ponavljali sve dok cara nisu izazvali da se na prozoru pojavi. Tada je nas narod silno zapljeskao rukama, a uzvik „Ziveo!" prolamao je vazduh. Tako su cara tri puta izazivali na prozor. A on sa prozora mogao je videti tada samo - Srbe!

(prema delu Janicija Popovica - ZIVOT SRBA NA KOSOVU 1812-1912)

IZ DANA U DAN OD 9. DO 15. MAJA

9. MAJ

Grcki listovi o ministarskom sastanku EU na Azorskim ostrvima

SAD ZA HITNO RESENJE STATUSA KOSMETA

ATINA (Beta) Ministri inostranih poslova Evropske unije u junu ce ponovo razmotriti zahtev Grcke za ukidanje sankcija SR Jugoslaviji "i nije iskluceno da ce tada biti donete i odluke", pise atinski list "Eksusija" i podseca da su protiv ukidanja sankcija bili sefovi diplomatija Holandije i Velike Britanije, dok atinski list "Ta nea" napominje da je "cak i sef britanske diplomatije Robin Kuk podelio zabrinutost ostalih partnera o efikasnosti embarga" protiv SRJ, ali je ipak bio protiv ukidanja sankcija.

Specijalni izvestac "Eksusije" sa nezvanicnog sastanka 15 ministara EU, odrzanog tokom vikenda na portuglaskim Azorskim ostrvima, pise da je sef nemacke diplomatije Joska Fiser ponovio predlog za izradu "belog spiska" preduzeca iz Srbije, kojima ce biti omoguceno da posluju sa EU.

Taj predlog je, kako pise dnevnik, medju ostalima, medjutim, "izazvao zabrinutost", uz ocenu da je "vrlo verovatno" da bi vlasti u Beogradu taj spisak "pretvorile u crnu listu", zbog cega je ta tema ostala "otvorena za junski sastanak" ministara.

Fiser je predlozio i odrzavanje "konferencije donatora za demokratizaciju Jugoslavije", pise list, ne navodeci kako je docekana ta sugestija.

"Saznaje se da je 13 zemalja osim Britanije i Holandije, za potpuno uklanjanje sankcija posto smatraju da visegodisnji embargo ide u prilog Milosevicu, a da suprotno tome, ne pomaze snagama opozicije u Jugoslaviji", prenela je ANA.

Agencija je ponovila da ce od 7. do 10. juna biti odrzan regionalni sastanak ministara inostranih poslova drzava potpisnica Pakta za stabilnost jugoistocne Evrope, ali dodaje da ce, "kako se ocekuje, biti pozvani i faktori iz Srbije".

Ministri spoljnih poslova zemalja EU su sa negodovanjem docekali predlog SAD da se odmah zapocne rasprava o konacnom statusu Kosova i zatrazili da to saceka period posle lokalnih izbora u pokrajini 7. oktobra, javljaju atinski mediji.

Agencija ANA je javila da je na sastanku na Azorima "intenziviran" razgovor o konacnom statusu

Kosova, jer je visoki predstavnik EU za zajednicku spoljnu i bezbednosnu politiku Havijer Solana preneo ministrima "americki predlog prema kojem razgovor o tome moze da pocne".

EU smatra da posle oktobarskih izbora na Kosovu "prvo treba formirati lokalne institucije i zatim zapoceti razgovor o konacnom statusu", dodala je ANA.

"Amerikanci predlazu da razgovor o konacnom statusu Kosova pocne odmah, sto je izazvalo nezadovoljstvo evropskih ministara, osim Britanca Robina Kuka", pise "Eskusja" i navodi da se Solana pre nekoliko dana sastao sa drzavnim sekretarom SAD Medlin Olbrajt i da je na Azorima preneo americki predlog da razgovor statusu Kosova pocne odmah.

Vashington time "oduzima inicijativu od Evropljana, koji planiraju da razgovor o tome pocnu posle lokalnih izbora", pise list, uz ocenu da ti izbori "dobijaju oblik referendum za nezavisnost Kosova od SRJ".

"Evropske vlade smatraju da ce taj potez SAD dati nove argumente snagama koje su za nezavisnost Kosova" pise "Eskusija", dodajuci da su "SAD iznenadile EU".

Srbi deblokirali put Gnjilane-Urosevac

TROJNI DOGOVOR U KLOKOTU

Gracanica - Blokada magistralnog puta Gnjilane-Urosevac u selu Klokot u vitinskoj opstini okoncana je preksinoc posle dogovora koji su u tom selu sa Unmikom i Kforom postigli predstavnici lokalnih Srba i Albanaca, javili su srpski izvori iz istocnog Kosova.

Oko 1.000 Srba blokiralo je magistralni put Gnjilane-Urosevac u znak protesta sto medjunarodne snage jos uvek nisu otkrile krivce za ubistvo Zivka Stolica. Blokada puta pocela je prekjuce posle podne, a juce ujutro su se akciji seljana iz Klokota pridruzili i stanovnici okolnih srpskih sela, saopstio je Crkveno-narodni odbor iz Gnjilana. U znak protesta zbog demoliranja nekoliko civilnih automobila koji su prolazili putem, Albanci su juce takodje blokirali put Gnjilane-Urosevac kod sela Pozaranje. Dogovoreno je i da se Srbi ukljuce u rad fabrike "Klokot", a potom i u rad Rehabilitacionog centra u Klokot Banji, kao i da celni ljudi te dve institucije budu predstavnici Unmika. Od dolaska medjunarodnih misija na Kosovo fabrikom mineralne vode i Zdravstvenim centrom rukovodili su Albanci. Klokot i Klokot Banja su cisto srpska mesta.

Do sada je u napadima na Srbe iz Klokota ubijeno sedam osoba. (Beta)

MINIRANE DVE SRPSKE KUCE

Vitina, Klokot - Kuce Randjela Pavica i Zarka Spasica u selu Klokot, kod Vitine, pretprosle noci su srusene u eksplozijama, izazvanim prethodnim miniranjem, javili su danas srpski izvori iz istocnog Kosova.

Kuce Pavica i Spasica se nalaze u delu sela prema susednom naselju Zitinje, koje je sada nastanjeno iskljucivo Albancima. U dvema odvojenim eksplozijama u 1.30 posle ponoci, nacinjena je velika materijalna steta. Pavic i Spasic su poslednju noc, zbog ugrozene bezbednosti, proveli u kucama u centru Klokota. (Beta)

GNJILANE - Jedna osoba je tesko, a cetiri su lakse ranjene u utorak uvece u bombaskom napadu na srpski deo sela Cernica, kod Gnjilana, javili su Beti radio amateri sa podrucja Kosova.

* * * * *

Albanski teroristi aktiviraju pripreme za oruzane provokacije protiv srpske policije na jugu Srbije, a tzv. Armija za oslobodjenje Preseva, Bujanovca i Medvedje sada broji vec 2000 boraca - rekao je izvor iz policijskih medjunarodnih snaga na Kosovu.

* * * * *

Devetonedeljne kurseve za lokalne policajce na Kosovu, koje je organizovala misija OEBS-a, do danas je zavrсило 575 kandidata, koji su dobili oruzje i kao stazisti upuceni u jedinice UNMIK-a

* * * * *

Sef UNMIK-a Bernar Kusner osudio je u Pristini ubistvo bivseg komandanta "OVK" Ekrema Redze, zvanog Drini. Kusner je posle sednice Prelaznog administrativnog veca Kosmeta (PAVK), rekao da se radilo o coveku "spremnom da se bori za mir i koegzistenciju".

* * * * *

Portparol KFOR potpukovnik Filip Anido izjavio je da KFOR nastavlja istragu, povodom nedeljnog napada na srpsku porodicu u Vitini, kada su jedna zena, jedna devojcica i jedan muskarac povredjeni.

10. MAJ

Na protestu Srba iz sela Vrbovac i Grncar dogodio se jos jedan incident

NOVI SUKOB SA KFOROM

PRISTINA (Beta-AFP) U Vrbovcu kod Vitine preksinoc je doslo do sukoba izmedju americkih vojnika

Kfora i Srba koji su demonstrirali zbog jos jednog napada na napustene srpske kuće, saopstio je juce Kfor.

Jedan americki vojnik je lakse ranjen - zadobio je posekotine i modrice u sukobu do kojeg je doslo u Vrbovcu, rekao je portparol Kfora Filip Anido. On je naveo da se, nakon sto je jedna napustena srpska kuća ostecena u eksploziji, oko 22 sata u Vrbovcu okupilo 300 Srba. Razljuceni, oni su gadjali kamenicama americke vojne policajce koji su vrsili istragu, prisilivsi ih da se povuku.

Demonstranti su, rekao je Anido, kamenjem blokirali puteve koji vode ka Vrbovcu, a zatim se uputili ka americkom kontrolnom punktu ispred jedne crkve i bacali kamenice na vojnike koji su strazarili. Prema recima Anida, Kfor je poslao pojacanje, ispaljen je suzavac i pucano u znak upozorenja, nakon cega su se okupljeni Srbi razisli.

U Vrbovcu je vec nekoliko dana napeta situacija, nakon sto su se dogodile eksplozije u nekoliko napustenih srpskih kuća. To je izazvalo demonstracije Srba koji americkim vojnicima prigovaraju da ne cine dovoljno da ih zastite.

Vise stotina zitelja sela Grncar kod Kosovske Vitine sukobilo se preksinoc sa vojnicima Kfora prilikom protesta zbog miniranja kuće Zarka Dejanovica. Albanci iz susednog sela Celekare su pre miniranja dojavili Srbima da ce kuća Dejanovica biti minirana, sto su Srbi preneli Kforu, ali nista nije preduzeto. Nakon eksplozije u kojoj je kuća Dejanovica prilicno ostecena, mestani Grncara su se spontano okupili kako bi izrazili protest.

Vojnici Kfora su se povukli, a onda se u pojacanom sastavu pojavili i sukobili sa okupljenim Srbima.

Vojnici su rasturajuci okupljene "pucali iz vatrenog oruzja u vazduh i upotrebili suzavac. Tom prilikom je jedan Srbin lakse povredjen", preneli su radio-amateri, dodavsi da su citav region tokom noci nadletali helikopteri.

Isti izvori dodaju da su na njivi ciji je vlasnik Srbin mestani sela Vrbovac juce pronasli protivpesadijsku minu spremnu za aktiviranje. Po prijavi, Kfor je deaktivirao minu.

Unmik policija je preksinoc pronasla telo neidentifikovanog muskarca u blizini osnovne skole prema izletnickom naselju Grmija u Pristini. "Ubistvo se dogodilo u utorak uvece, a muskarac je prvo ranjen sa vise hitaca iz pistolja, a potom je ubijen sa nekoliko metaka ispaljenih u glavu", pise u saopstenju UN policije.

Na osmom kilometru od Glogovca Kfor je prekjuce zaplenio veliku kolicinu defanzivnog oruzja, dve antitenkovske granate, dvadeset raketnih sistema, mitraljez sa vise od 60.000 metaka i veliku kolicinu municije za automatsko oruzje.

U Kosovu Polju je preksinoc po drugi put zapaljena kuća Ljube Stolice.

Jedan Svedjanin, radnik norveske humanitarne organizacije "Narodna pomoc", ranjen je preksinoc u Peci, saopstio je juce predstavnik UN. Svedjanin je ranjen iz vatrenog oruzja oko tri sata posle ponoci. Ima povrede noge i ramena i njegov zivot nije ugrozen. Napadaci su nepoznati, dodao je predstavnik svetske organizacije.

Ime ranjenog humanitarnog radnika nije saopsteno

U Mitrovici 31 dan protesta

I ZENE STRAJKUJU

KOSOVSKA MITROVICA (Tanjug) Ispred Okruznog zatvora u Kosovskoj Mitrovici, u kome 37 Srba i pet Roma 31 dan strajkuje gladju, zahtevajuci pocetak sudskih procesa i juce u podne, u znak podrške, okupilo se nekoliko stotina Mitrovcana, medju kojima i 20 Srpkinja, koje cetvrti dan strajkuju gladju.

Uoci odluke Kongresa o ucescu SAD u Kforu

POSLEDNJU REC IMACE KLINTONOV NASLEDNIK

Vashington - Portparol Pentagona Dzo Lokart rekao je preksinoc da bi potez americkog Kongresa, kojim se dalje finansiranje americkog kontigenta pri Kforu uslovljava izricitim odobrenjem tog tela, mogao poslati pogresnu poruku americkim neprijateljima u regionu.

Prema predlozenim amandmanima, nakon 1. jula 2001. godine prekinulo bi se finansiranje kontingenta od oko 5.900 americkih vojnika na Kosovu, ukoliko njihov ostanak izricito ne zatrzzi Kongres. Takav nacin odlucivanja poslednju rec u sudbini americkih snaga na Kosovu stavio bi u ruke sledeceg predsednika SAD. Kongres nikada nije raspravljao niti glasao o rasporedjivanju americkih snaga na Kosovu nakon operacije vazdusnih udara NATO protiv SRJ, a senatori su jasno istakli da nastavak ucesca mora biti odobren u Kongresu.

Lokart je, medjutim, istakao da se americki vojnici do sada na Kosovu odigrali veoma vaznu ulogu, dodajuci da je nastavak misije "veoma vazan za nacionalnu bezbednost SAD". Odluka o nacinu na koji ce u buducnosti americki vojnici ucestvovati u mirovnoj misiji na Kosovu bice doneta krajem sedmice. (Beta, Rojters)

11.-12. MAJ***Obimna istraga ubistva Ekrema Redze*****POZVANI MEDJUNARODNI INSPEKTORI**

Pristina - Snage Kfora i Unmika u Prizrenu angazovale su 11 medjunarodnih kriminalistickih inspektora kako bi rasvetlili ubistvo Ekrema Redze, jednog od bivskih komandanata OVK. Ekrem Redza poznatiji po ratnom imenu Drini ubijen je pre tri dana ispred svoje kuce u Prizrenu, a izvori u Unmiku saopstili su da ce, ukoliko bude potrebno, angazovati jos 20 inspektora. Nakon dolaska Kfora on je prihvatio funkciju kopredsedavajuceg Komiteta za zastitu okoline i bezbednost pri prizrenskom Unmiku. (Beta)

ISTI CILJ - DVE KONCEPCIJE

Nasuprot Gracananima, Mitrovcani iskljucuju bezuslovnu kooperaciju s Unmikom i Kforom
BEOGRAD - Razlike u vidjenju nacina izlaska iz krize na Kosovu i Metohiji medju Srbima na severu i u centralnom delu pokrajine i dalje postoje.

Nastojanja da clanovi SNV iz Mitrovice i Gracanice, koji imaju isti cilj - stvaranje uslova za zivot Srba na Kosovu i Metohiji i povratak proteranih, kompromisom dodju do zajednickih resenja nisu dala rezultate. Tesko je naci dodirne tacke izmedju dve razlcite koncepcije od kojih ona koju zastupaju Mitrovcani iskljucuje bezuslovnu kooperaciju s Unmikom i Kforom. Gracaninici smatraju da se cilj moze postici ulaskom u PAVK gde ce, makar i kao posmatraci, moci da se bore za prava Srba.

Produbljanje razlika medju clanovima SNV Kosovske Mitrovice i nesto mladjeg SNV Kosova i Metohije sa sedistem u Gracanici pocelo je od 2. aprila kada su clanovi SNV okupljeni oko vladike Artemija odlucili da udju u PAVK. Nastavile su se odbijanjem lidera udružene opozicije 4. maja ove godine da u svoje redove prime i Srbe sa severa Kosova s obrazloženjem da bi se time institucionalizovale podele medju Srbima na Kosmetu. Do kulminacije je, izgleda, doslo 9. maja kada je vladika rasko-prizrenski Artemije u Leposavicu optuzio predstavnike SNV iz Kosovske Mitrovice da slede "gubitnicku politiku" jugoslovenskog predsednika Slobodana Milosevica.

Posle ovoga oglasio se i jedan od celnika SNV u Kosovskoj Mitrovici dr Marko Jaksic recima da " vladika Artemije umesto da bude faktor koji ujedinjava, raskol samo povecava i nastoji da pod svoju kapu stavi opoziciono delovanje, povratak Srba na Kosovo, medije, menjajuci nacela demokratije za princip teokratije".

Dr Rada Trajkovic, posmatrac u PAVK- u, ovu izjavu nazvala je Jaksicevom frustracijom, politickom orijentacijom i zeljom za monopol nad celim severnim Kosovom.

Mada razlike postoje Srbi nisu za medjusobne sukobe i slazu se da podele nisu potrebne, da su nesloge pogubne i da je najvaznije da se na Kosovu i Metohiji primene odredbe Rezolucije SB UN 1244.

13.-14. MAJ***Pred izbornu trku na Kosovu*****ROK ZA PRIJAVU 11. JUN**

Pristina - Politicka partija, koalicija, nezavisni politicki kandidati, gradjanski pokreti - grupe gradjana koji su ujedinjeni i imaju jedinstvenu platformu po odredjenom pitanju - svi moraju imati uverenje Centralne izborne komisije ako zele da se bore na izborima. Rok za podnosenje zahteva je 11. jun, kaze se u saopstenju OEBS Misije na Kosovu .

Politickim partijama, koalicijama, gradjanskim pokretima i nezavisnim kandidatima potrebno je da prikupe 100 potpisa ljudi koji imaju pravo glasa, u svakoj od opstina u kojima ce se boriti; ovi potpisi se mogu ubrajati u one potrebne za registraciju politickih partija na Kosovu. Registracija politickih partija na Kosovu je poseban proces koji se izvodi istovremeno.

Oni takodje moraju poloziti 100 DEM depozita za svaku opstinu u kojoj se bore na izborima. Ovaj novac se vraca ako kandidat osvoji mesto. Oni takodje moraju potpisati izjavu u kojoj se kaze da ce se povinovati izbornim pravilima. CIK poziva sve ucesnike da im se povinuju, kaze se, izmedju ostalog, u saopstenju.

Majke i supruge zatvorenika stupile u strajk gladju**"KRIVI SAMO ZATO STO SU SRBI"**

Kosovska Mitrovica - Dvadesetak supruge i majki pritvorenih Srba, koji vec mesec dana strajkuju gladju u Okruznom zatvoru u severnom delu Kosovske Mitrovice, protestujuci zbog dugog boravka u pritvoru, pridruzilo se strajku svojih najblizih.

Okupljene u uskom pojasu hladovine ispred nevelike garaze, u koju su smestena cetiri kreveta, sredovecne zene i starice mirno posmatraju glavni ulaz u krug zatvora i francuske vojnike Kfora koji, udaljeni tek nekoliko metara, strazare na jakom suncu. One traze da se odmah okoncaju istrage protiv pritvorenih i zakazu sudjenja onima protiv kojih su podignute optuznice, a da se osumnjiceni za laka dela puste da se brane sa slobode.

"Nasim sinovima se ne sudi, a oni ne znaju kome da se vise zale. Resile smo da strajkujemo sa njima i sedecemo ovde i danju i nocu", kaze kroz suze Rumenija Vuckovic. Njen sin Tomislav (21) u zatvoru je sedam meseci, a do rata je radio u "Trepici" kao rudar.

Njegov brat Zlatko prica da je Tomislav 3. maja bio mobilisan i da je cuvao zgradu vojnog odseka u mitrovackom naselju Bosnjacka mahala, a da je osumnjicen da je u istom naselju zapalio kucu albanske porodice Ramaciku. "Ta kuca uopste nije bila zapaljena, u njoj i sada zivi mnogo ljudi. Mi smo je slikali i fotografiju podneli kao dokaz, ali oni nista ne prihvataju. Kriv je samo zato sto je Srbin i nista vise", smatra Zlatko Vuckovic.

"Ili da im se sudi ili da se oslobode", uzbudjeno kaze 72-godisnja Toma Jovanovic, ciji je sin Dragan (49) u zatvoru 11 meseci, pod sumnjom da je ubio vise desetina Albanaca.

"Ako za 11 meseci nisu mogli da nadju dokaze, ne znam sta im jos treba", dodaje Toma Jovanovic. (Beta)

U znak podrške strajkacima gladju u kosovskomitrovackom zatvoru **DANAS MARS PRAVDE**

Kosovska Mitrovica - Srpsko nacionalno vece u Kosovskoj Mitrovici najavilo je za danas "mars pravde" ulicama severnog dela tog grada u znak podrške pritvorenim Srbima i Romima koji 33 dana strajkuju gladju.

Portparol mitrovackog SNV, sudija Nikola Kabasic pozvao je na jucerasnjem protestu ispred Okruznog zatvora okupljene da danas, pre pocetka protesta, ucestvuju u "marsu pravde" za pritvorene Srbe i Rome u tom zatvoru. Predsednik tog regionalnog veca Vuko Antonijevic izjavio je da se u Okruznom zatvoru u Mitrovici, pored 42 pritvorenika Srba i Roma, nalazi i 19 Albanaca. Na protestnom skupu ispred zatvora Antonijevic je rekao da su pritvoreni Srbi osumnjiceni za najteza krivicna dela, dok se zatvorenici albanske nacionalnosti mahom terete za laka krivicna dela.

Vise hiljada Srba sa severa Kosova okupilo se danas ispred mitrovackog zatvora kako bi izrazili protest zbog nepravde koja se cini pritvorenicima, srpske i romske nacionalnosti. strajk gladdju nastavilo i oko 20 zena, iz porodica pritvorenih. (Beta)

UNISTENE KUCA I KAFANA

Kosovska Vitina - U selu Grncar nedaleko od Kosovske Vitine prosle noci su u eksploziji unistene kafana i kuca Trajka Maksimovica. Kako je agenciji Beta javljeno posredstvom radio-amatera, kuca i kafana "Mineralac" odletele su u vazduh oko 22.30 casova. Isti izvor navodi da u eksploziji nije bilo povredjenih, jer su vlasnici, zbog lose bezbednosne situacije u okolini, otisli da spavaju u selu. (Beta)

PONOVO AUTOBUS ORAHOVAC-ZVECAN

Orahovac - Gradjani orahovacke opstine obavestavaju da je autobuska linija na relaciji Orahovac-Zvecan otvorena od juce. Svi zainteresovani za povratak svojim kucama mogu to ostvariti putem ove redovne saobracajne linije, odnosno autobusom UNHCR koji svake srede izjutra saobraca povratnom relacijom iz Zvecana za Orahovac.

Sve informacije vezane za autobusku liniju zainteresovani gradjani mogu dobiti u kancelarijama UNHCR u Kosovskoj Mitrovici na telefon 028/35-113 u Kraljevu 036/23-830 i u Beogradu 011/344-2091. (Srna)

Otvoreno pismo Srpskog PEN centra Vrhovnom sudu Srbije **OSLOBODITE FLORU BROVINU**

Obnavljajuci svoj apel od 21. decembra 1999. godine i javni predlog da Vrhovni sud Srbije ukine kaznu dr Flori Brovini, Srpski PEN centar pridruzuje se akciji Medjunarodnog PEN-a da se albanska pesnikinja pusti na slobodu. Srpski PEN od pocetka smatra da je pre nagljenim i lose vodjenim postupkom protiv pesnikinje i lekarke Flore Brovine, kao i izrecenom drakonskom kaznom od dvanaest godina robije, nanesena ogromna steta Srbiji, njenom pravosudju, njenoj kulturi i ugledu SR Jugoslavije u svetu. Centar ponovo poziva nadlezne sudske upravne organe da pocinjene greske sto pre isprave i da ociglednu stetnu bar umanje.

Srpski PEN Centar, Dr Predrag Palavestra, predsednik

Everts: Nadam se da ce Srbi izaci na popis **REGISTRACIJA I VAN KOSMETA?**

BEOGRAD (Beta) - Sef misije OEBS na Kosovu Dan Everts izrazio je nadu da ce kosovski Srbi uzeti ucesca u popisu stanovnistva i registraciji biraca za predstojece lokalne izbore.

Everts je u izjavi za Radio "Glas Amerike" naveo da je na Kosovu do sada na popisna mesta izaslo vise od 50.000 ljudi, ali je izrazio zabrinutost zbog slabog odziva Srba.

"U potpunosti je jasno da je u interesu kosovskih Srba da ucestvuju na popisu i jasno stave do znanja

da tu žive i rade i da imaju pravo na slobodu i postojanje na ovim prostorima", rekao je šef misije OEBS.

"Razumemo njihovu uzdržanost zbog celokupne situacije i bezbednosnih uslova kao i pitanje povratka izbeglica i nadam se da će u svim tim oblastima biti ostvaren napredak. Ali ako povratak izbeglica ne bude isao po planu, mi smo više nego spremni da otvorimo registracione punktove u izbeglickim centrima u Srbiji", dodao je on.

15. MAJ

OTAC SAVA: POSMATRACI NAPUSTAJU PAVK?

Pristina, 15. maj - Ako do juna ne bude rešeno pitanje povratka proteranih Srba, posmatraci Srpskog nacionalnog veća Kosmeta napustice Privremeno administrativno veće i Prelazni savet, rekao je za jučerasnji bečki Prese portparol SNV otac Sava.

"To što smo u svojstvu posmatarača je najbolje što u ovom trenutku možemo da učinimo", rekao je otac Sava, napominjući da Srbi na Kosmetu žive u enklavama.

Kako objašnjava Prese, za režim u Beogradu su otac Sava i njegovi istomisljenici izdajnici, zato što kao posmatraci učestvuju u PSK. List napominje da, otac Sava, međutim, nije uspeo da kod članova SNV isposluje podršku za lokalne izbore na Kosmetu, planirane za oktobar. Prema njegovim recima, veliki problem predstavlja činjenica da su kosmetski Srbi pod uticajem beogradske propagande i propusta Civilne misije UN.

"Losa bezbednosna situacija na Kosmetu je najveći saveznik Milosevića. Ukoliko bi kosmetski Srbi sada izašli na izbore, glasali bi za predstavnike beogradskog režima", procenio je otac Sava.

U tekstu se navodi da su otac Sava i njegovi istomisljenici već osetili da Milosević i dalje ima veliku moć na Kosovu. "Želeli smo vlastitu bolnicu u Gracanici, ali su onda došli ljudi iz Beograda i rekli lekarima da će, ukoliko budu radili u ovoj bolnici izgubiti penzije", ispričao je otac Sava. (Srna)

PROTEST 7.000 SRBA

KOSOVSKA MITROVICA - Više od 7.000 Mitrovčana, građana Zvečana, Zubinog Potoka i Leposavica, učestvovalo je juče u "Marsu pravde" i protestu pred Okružnim zatvorom u severnom delu grada, u znak podrške zatvorenim Srbima i Romima koji od 10. aprila strajkuju gladju. Srbi zahtevaju da se zatvoreni puste iz pritvora i brane sa slobode, kao i da se ubrzaju sudski procesi.

- U Mitrovici se piše istorija srpskog naroda i Srbije, jer smo se samoorganizovanosću odbranili.

Međutim, međunarodna zajednica sa Kusnerom na čelu zavela je diktaturu i hapšenje nevinih Srba koji sada čine u zatvoru. Kusneru ćemo pozeleti što skoriji odlazak s Kosova, ali i da iz zatvora što pre izađu nevino zatvoreni Srbi - rekao je član SNV Mitrovice dr Milan Ivanović.

Zamenik republičkog ministra pravde Zoran Balinovac istakao je "da međunarodna zajednica i mediji uopšte ne žele da vide zatvorene Srbe u zatvoru koji strajkuju gladju, već da svu pažnju poklanjaju zatvorenim albanskim teroristima koji su opravdano u zatvorima".

- Kusner sa Rezolucijom 1244 nije dobio mandat da istrebi i zatvori sav srpski narod sa Kosova. Na Kosovu se hapse samo Srbi, i to nevino optuženi i bez dokaza, dok niko ne hapsi albanske teroriste koji i dalje ubijaju Srbe - rekao je Balinovac.

Predsednik IO SNV Oliver Ivanović rekao je da su "srpski zatvorenici neopravdano uhapšeni i zatvoreni samo zato što su Srbi.

- Ukoliko ne uspemo da pregovorima i pismima oslobodimo zatocene Srbe, poćemo sa blokadama svih međunarodnih institucija u severnom delu grada, a to ćemo raditi demokratski. Nasa bitka za Kosovo biće dobijena kada budemo vratili proterane Srbe, kada nas bude stitio nas korpus, nasa vojska i policija - rekao Ivanović.

PARTIJARH POZVAO ZATVORENIKE DA PREKINU STRAJK

Beograd - Partijarh Pavle pozvao je juče Srbe pritvorene u Kosovskoj Mitrovici da "u ime svetinje života" prekinu stajk gladju. "Uvažavajući vaše razloge, ovim vas molim, u ime svetinje života, da prekinete sa strajkom gladju. Najveći greh za nas hriscane je samoubistvo i, kao što znate, samoubicima crkva zabranjuje opelo, a to što vi činite je put ka samoubistvu", navodi se u poruci. U Okružnom zatvoru u Mitrovici gladju strajkuje 42 pritvorenika srpske nacionalnosti, zahtevajući "ravnopravan odnos svih pritvorenih bez obzira na etnicko poreklo, kao i hitan početak sudskih procesa". Unmik je saopštio da je sudjenje zakazano za 6. juni. (Beta)

Odložen prvi proces "za genocid" na Kosovu

SUDJENJE JOKICU ODLOŽENO ZA JUN

GNJILANE (Rojters) - Prvo posleratno sudjenje za ratne zlocine na teritoriji Kosova prekinuto je juče posto se advokat odbrane nije pojavio na saslušanju.

Milos Jokic (21) se tereti za genocid i optuzen je za ubistvo jednog i naredbu za ubistvo jos jednog Albanca tokom NATO bombardovanja. On je, takodje, optuzen da je predvodio devetoclanu paravojnu formaciju koja se tereti za proterivanje vise od dve hiljade Albanaca sa Kosova.

Advokati Jokica podneli su pismeni zahtev da slucaj ponovo razmotre medjunarodni istrazitelji i da se sudjenje prebaci u specijalni sud za ratne zlocine, koji bi uskoro trebalo da bude otvoren u Pristini.

Jokicevi advokati insistiraju na tome da je on nevin i da uopste nisu postojale srpske paravojne jedinice u tom delu Kosova.

Branioци optuzenog su izjavili da se nece pojaviti na rocistu dok se ne razmotri njihov zahtev.

Predsedavajuci suda u Gnjilanu, sudija Hasan Sadiku, izjavio je da se sudjenje ne moze nastaviti zbog odsustva advokata odbrane i da je stoga sudjenje odloženo do 20. juna.

Predstavnici administracije UN pazljivo ce pratiti tok sudjenja, kako bi ustanovili da li je ono posteno.

